

11 Haziran 2008

Öztangut: "Birlik köprü görevi görüyor"

TSPAKB'nin aylık yayını Sermaye Piyasasında Gündem'in Haziran 2008 sayısında yer alan yazısında Başkan Nevzat Öztangut, son dönemde ülkemizin her anlamda dış dünyaya daha açık hale geldiğini, bu durumun bir yandan tüm dünyayı etkisi altına alan küreselleşmenin, bir yandan da ülkemizin Avrupa Birliği üyeliği perspektifinin bir sonucu olduğunu belirtti.

Aracı Kuruluşlar Birliğinin sermaye piyasasını geliştirmek amacıyla, düzenleyici otoriteler, üyeler, diğer sermaye piyasası kurumları, üniversiteler ve diğer ilgililer arasında ortak bir platform yaratmaya çalıştığını belirten Öztangut, sermaye piyasasının hızlı ve sağlam bir şekilde gelişmesi için kurumların işbirliğinin önemini vurguladı.

Aracı Kurum Yoğunlaşma ve Performans Analizi

Sermaye Piyasasında Gündem'in Mayıs sayısında iki araştırma raporu yer alıyor; **Aracı Kurum Yoğunlaşma ve Performans Analizi** ve **Brezilya Sermaye Piyasası**.

İlk raporda aracı kurumların 2007 mali ve faaliyet verileri çeşitli sınıflandırmalar çerçevesinde inceleniyor.

Kâr Belirli Aracı Kurumlarda

Analizin ortaya çıkardığı sonuçlara göre:

- ✓ 2007 yılında sektör aktiflerinin %73'ünü elde eden 20 aracı kurum, çalışanların yarısını istihdam etti.
- ✓ Özsermayenin %75'ine sahip olan 20 aracı kurum, net kârın %90'ını yarattı.
- ✓ Hisse senedi işlem hacmine göre ilk 20 kurum net komisyon gelirlerinin %68'ini elde etti.
- ✓ Faaliyet gelirlerinin %73'ünü yaratan ilk 20 aracı kurum, net kârın %83'üne sahip oldu.
- ✓ Banka kökenli aracı kurumlar sektör net kârının %90'ını oluşturdu.
- ✓ Büyük aracı kurumlar sektör net kârının %94'ünü oluşturdu.

Gelirler Kurum Kökenlerine Göre Farklaşıyor

Aracı kurumların gelir yapısı incelendiğinde şu sonuçlara varıldı:

- ✓ Kamu kökenli aracı kurumlar diğer ana faaliyet gelirlerinde, yabancı aracı kurumlar ise net aracılık komisyonu gelirlerinde ön plana çıktı.
- ✓ Yerli özel aracı kurumlarda diğer ana faaliyet ve aracılık komisyonu gelirleri arasında dengeli bir yapı mevcut.
- ✓ Faaliyet gelirlerinin yapısı ölçek arttıkça çeşitlilik kazanıyor.

Sektör Çalışanlarının Performansları

Daha eğitimli çalışanların istihdam edildiği banka, kamu ve yabancı kökenli ile büyük ölçekli aracı kurumlarda kârlılık daha yüksek. Bu aracı kurumlarda (kamu hariç) çalışan ücretleri de yüksek.

Brezilya Sermaye Piyasası

İkinci raporda ise, kısa bir süre önceye kadar Türkiye ile aynı kategoride değerlendirilen ancak geçtiğimiz günlerde Standard and Poors'un kredi notunu yükseltmesiyle "yatırım yapılabilir ülke" seviyesine yükselen Brezilya sermaye piyasası inceleniyor.

Son Günlerde Öne Çıkan Bir Borsa: BOVESPA

1890 yılında temelleri atılan Sao Paulo Menkul Kıymet Borsası (BOVESPA), önemli bir ürün çeşitliliğine sahip. Hisse senetleri, yatırım fonları, yatırım ortaklıkları ve varlığa dayalı menkul kıymetler, borsada işlem gören ürünlerden birkaçı. Hisse senedine dayalı forward sözleşmeleri ve opsiyonlar da Borsada yerini almış durumda. Borsaya kote olan 449 şirketin piyasa değeri 2007'de iki kat artarak 1,4 trilyon \$'a çıktı.

BOVESPA Kurumsal Yönetime Önem Veriyor

2000 yılında BOVESPA, belirli kurumsal yönetim ilkelerini yerine getiren şirketler için 3 yeni pazar açtı. Bu pazarlarda işlem gören senetlerin piyasa değeri 2007 sonunda toplam piyasa değerinin yaklaşık üçte ikisi.

Brezilya Ticaret ve Vadeli İşlemler Borsası (BM&F)

Ülkedeki tek türev borsası olan Brezilya Ticaret ve Türev Borsası (BM&F) da geniş bir ürün yelpazesine sahip. Faiz oranına, endekse, altına, dövize, dış borç senetlerine ve tarımsal ürünlere dayalı vadeli işlem sözleşmeleri ve opsiyonlar işlem görüyor. Tezgâhüstü piyasadaki swap ve esnek opsiyonların tescil işlemleri de BM&F bünyesinde yapılıyor.

BM&F'nin dünyanın önde gelen türev borsalarından biri olan CME Grup ile yaptığı işbirliği dikkat çekiyor.

Menkul Kıymet ve Türev Borsası Birleşiyor

2007 yılında hem BOVESPA hem de BM&F kâr amaçlı şirkete dönüşüp, halka açıldı. BOVESPA'da işlem gören her iki borsanın da piyasa değeri 11 milyar \$ civarında. BOVESPA ve BM&F, Mayıs 2008'de faaliyetlerini birleştirme kararı aldı.